

Analyse van Pruis over Going Down Going Down

Een beschrijving van PIN 2023 voorjaar: de beperkte review van Henk Pruis van de in september 2022 heruitgegeven editie van Vincent Dekkers boek.

Kern in een zin

Pruis stelt dat Dekker legitieme vragen opwerpt, maar dat de heruitgave van 2022 volgens hem te veel leunt op ooggetuigen, afzonderlijke bronnen en verdenkingen, terwijl technische gegevens, de parlementaire enquête en latere tegeninformatie onvoldoende zijn verwerkt.

Karakter en uitgangspunt

De tekst is een 38 pagina's tellende, uitgesproken kritische review. Pruis schreef haar nadat hij het boek in maart 2023 voor het eerst had gelezen, ter voorbereiding op een gesprek met Medialogica. Hij beoordeelt Dekkers beweringen vanuit zijn achtergrond als technisch luchtvaartonderzoeker en als oorspronkelijke betrokkene bij het onderzoek naar El Al-vlucht 1862.

Zijn vergelijkingskader bestaat uit het ICAO Annex 13-onderzoeksproces, het eindrapport van de Raad voor de Luchtvaart, de parlementaire enquête van 1999, radar- en DFDR-gegevens, verklaringen van onderzoekers, verkeersleiders en vliegers, en zijn eigen ervaringen tijdens het onderzoek.

Wat Pruis positief erkent

Pruis erkent dat Dekker vragen stelt die iedere onderzoeker, journalist of betrokken burger mag stellen. Het gaat onder meer om de oorzaak van de ramp, de keuze voor baan 27, het vliegen boven bewoond gebied, de lading en de informatievoorziening door de overheid. Volgens Pruis zit het probleem daarom niet primair in de vragen, maar in de selectie, weging en presentatie van mogelijke antwoorden.

De centrale kritiek

- Onvoldoende actualisering. Pruis bestrijdt Dekkers stelling dat de feiten uit 1994 nog volledig overeind staan. Volgens hem zijn bevindingen uit 1999 en latere corrigerende informatie niet voldoende in de editie van 2022 verwerkt.
- Te zwaar gewicht voor ooggetuigen en afzonderlijke bronnen. Pruis vindt dat anekdotische of 'single source'-informatie te vaak blijft staan wanneer technische data of meerdere onafhankelijke bronnen in een andere richting wijzen.
- Onvoldoende verwerking van tegenbewijs. Radar, DFDR, verklaringen onder ede en technische expertise krijgen volgens Pruis niet steeds het gewicht dat zij verdienen.
- Van onzekerheid naar verdenking. Tijdelijke verwarring, ontbrekende informatie of een niet gevonden onderdeel krijgen volgens hem te gemakkelijk de betekenis van moedwillige misleiding of een doofpot.
- Beperkt contact met oorspronkelijke deskundigen. Pruis verwijt Dekker dat hij bij de heruitgave niet zichtbaar opnieuw heeft getoetst bij verschillende oorspronkelijke technische bronnen.

Concrete onderwerpen uit de review

Onderwerp	Samenvatting van Pruis' analyse
Extra rondje	Dekker zou tegenstrijdige ooggetuigenverklaringen boven radar, DFDR en de enquêtebevindingen plaatsen. Pruis voert tevens aan dat de getekende bocht niet past bij snelheid en draaicirkel van een Boeing 747.
Motoren	Het niet zien van de motorinlaat vanuit de cockpit bewijst volgens Pruis niet automatisch dat de volledige motor is afgescheiden. Dit vraagt specifieke technische kennis over zichtlijnen en mogelijke faalvormen.
DFDR en CVR	De DFDR werd gevonden en uitgelezen. Over de niet gevonden CVR blijven vragen mogelijk, maar aanwijzingen en een getuigenverhaal bewijzen volgens Pruis geen ontvreemding of doofpot.
Verarmd uranium	Pruis onderscheidt aanwezigheid, mogelijke verbranding en gezondheidseffecten. Hij stelt dat de gevonden balansgewichten grotendeels intact waren en dat geen causaal verband met gezondheidsklachten is aangetoond.
Witte pakken	Latere waarnemingen mochten worden onderzocht, maar houden volgens Pruis niet zonder aanvullend bewijs verband met het technische ongevalsonderzoek of met een verborgen ongevalsoorzaak.
Risico voor woonwijken	Pruis bestrijdt de indruk dat niets met de lessen is gedaan en verwijst naar de aanbeveling over risico's voor derden en het latere 3PR-onderzoek.

Eindoordeel van Pruis

Pruis beschouwt het boek als een persuasieve reconstructie waarin de strijd van een journalist tegen een onbetrouwbaar voorgestelde overheid de overhand krijgt boven evenwichtige waarheidsvinding. In de review gebruikt hij harde kwalificaties en stelt hij onder meer de vraag of sprake is van laakbare journalistiek en geschiedvervalsing.

Belangrijke duiding

Dit is het oordeel van Pruis, niet een rechterlijke uitspraak of een onafhankelijke wetenschappelijke beoordeling. De review is een vroege, persoonlijke tegenanalyse door iemand die zelf bij het onderzoek betrokken was. De toon is op plaatsen scherper en persoonlijker dan zijn latere streven naar gesprek, open bronnen en een evenwichtige historische reconstructie.

Historische betekenis

De blijvende betekenis van de voorjaarsanalyse ligt vooral in de eerste systematische poging van Pruis om aan te wijzen waar het journalistieke verhaal volgens hem afwijkt van het technische bronnenmateriaal. Latere hoofdstukken op zijn website hebben onderwerpen afzonderlijk uitgewerkt, soms genuanceerd en met aanvullende archiefstukken onderbouwd. De review uit 2023 moet daarom worden gelezen als een belangrijk beginpunt van zijn publieke tegenonderzoek, niet als het definitieve einddocument.

Bronnen

Hoofdstuk Analyses:

<https://www.elal1862accidentinvestigation.nl/analyses>

PIN 2023 voorjaar - Review Going Down Going Down (2022):

https://www.elal1862accidentinvestigation.nl/_downloads/ed0b6cdda8cb153e12c734d2a6b255e6

Samengesteld op 28 juli 2026. Deze beschrijving vat de analyse samen en vervangt de oorspronkelijke review niet.